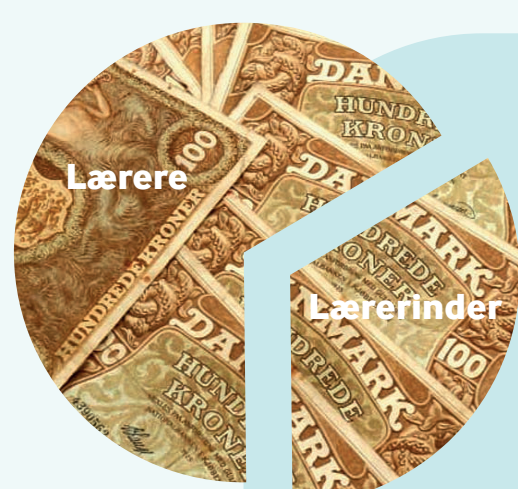

TIDSLINJE: KAMPEN FOR EN RETFÆRDIG LØN

Siden fagbevægelsens start i slutningen af 1800-tallet har kvindedominerede fag kæmpet for ligeløn sideløbende med kampen for kvinders generelle ligestilling i samfundet.

Lærere

Lærere

1870'erne

Lærerinderne rejser som de første kvinder i Danmark kollektivt krav om lige løn for lige arbejde.

Deres løn var ved lov fastsat til 2/3 af mændenes løn.

1915

Et afgørende skridt mod ligestilling bliver taget: Kvinder (og tyende) får stemmeret til folketings- og landstingsvalg.

1919

Rigsdagen vedtager en lov for lønninger for statens tjenestemænd. Nu skal ansatte i samme type stilling have samme løn uanset køn.

1951

FN vedtager, at alle lande skal arbejde for ligeløn. Danmark vil ikke ratificere konventionen. På det private arbejdsmarked er kvindernes løn sat til 2/3 af mændenes.

1960

Nu ratificerer Danmark FN's ligelønskonvention.

1969

Tjenestemandskommissionen etablerer det lønhierarki, som i store træk stadig afgør de offentlige lønninger. Pædagoger placeres lavest af alle faglærte arbejdere. Pædagogerne var endnu ikke organiseret i BUPL, men var allerede dengang vrede over den skæve placering.

1973

Overenskomstforhandlingerne afskaffer forskellige lønsatser for mænd og kvinder.

1976

Ligelønsloven, som skal sikre lige løn til mænd og kvinder for samme arbejde, vedtages. Loven bygger på EF's (nu EU's) ligelønsdirektiv fra 1975.

1981

Danmark tvinges til at implementere hele ligelønsdirektivet, så der ikke kun er lige løn for samme arbejde, men også lige løn for arbejde af samme værdi. Der er stadig stor lønforskel mellem de klassiske kvinde- og mandefag.

2008

BUPL, FOA og Sundhedskartellet strejker under overenskomstforhandlingerne og kræver ligeløn og høje lønstigninger. Strejkerne giver kun en lille økonomisk gevinst.

2010

Lønkommissionen slår fast, at kvindedominerede omsorgsfag aflønnes dårligere end tekniske fag domineret af mænd. Det gælder især for pædagoger og andre med en mellemlang videregående uddannelse.

2018

Ligelønsalliancen bestående af FOA, Sundhedskartellet, SL og BUPL rejser krav om ligeløn ved overenskomstforhandlingerne, som giver 13,6 millioner kroner ekstra til pædagoger. Samtidig peger ligelønsalliancen på, at politikerne må tage ansvar for at rette op på det skæve lønhierarki fra 1969.

2019

BUPL's ekstraordinære kongres fasttømmer strategien: Der er brug for et politisk opgør med pædagogers lønefterslæb – det kan ikke alene løses i overenskomstsyste

2021 (februar)

Ved OK21 forhandler BUPL en ligelønspulje hjem til pædagogerne på 15,6 mio. kr. Samtidig forpligter de 50 fagforbund i Forhandlingsfællesskabet sig til at forfølge en politisk løsning på lønefterslæbet for udvalgte faggrupper.

2021 (marts)

En tværfaglig græsrodsbevægelse opstår. Den kæmper for et opgør med det skæve lønhierarki, som Folketinget vedtog med Tjenestemandreformen i 1969.

2021 (maj)

På opfordring fra Fagbevægelsens Hovedorganisation går regeringen med til at nedsætte en lønkomité, der senest i maj 2022 skal afdække lønefterslæbet i den offentlige sektor og komme med forslag til løsninger.

Lizette Risgaard (FH)
Regeringen vil følge vores ønske og nedsætte lønkomité

BUPL
BØRNE- OG
UNGDOMSPÆDAGOGERNES
LANDSFORBUND